

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Придунайська філія

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(ВИБІРКОВОЇ)
«ПРАВОВІ ЗАСАДИ МЕНЕДЖМЕНТУ»***

Спеціальність **D3 Менеджмент**

Освітній рівень: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітня програма: **Менеджмент**

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Правові засади менеджменту
Шифр та назва спеціальності	D3 «Менеджмент»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредити / 90 год. Лекції: 20 Семінарські заняття: 14 Самостійна робота студентів: 56
Терміни вивчення дисципліни	4 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://drive.google.com/file/d/1HSFmHvFtcS5KIEheu3ohF1YE5lr_5g2l/view?usp=sharing

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Федосєєв Петро Михайлович	
Науковий ступінь	кандидат юридичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри права
Дисципліни, які викладає НПП	Правознавство, Цивільне право, Цивільний процес Складання процесуальних документів, Право інтелектуальної власності, Цінності громадянського суспільства, Правові засади менеджменту, Основи трудового права, Сучасні механізми захисту прав людини
Напрями наукових досліджень	Цивільно-правове та цивільно-процесуальне регулювання приватноправових відносин, судовий захист цивільних прав і законних інтересів, складання процесуальних документів, правове регулювання інтелектуальної власності, правові засади управлінської та підприємницької діяльності, проблематика трудового права, сучасні національні та міжнародні механізми захисту прав і свобод людини, формування цінностей громадянського суспільства.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0009-0004-9424-7430
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	pravokafedrapf@gmail.com
Контактний тел.	+38067-406-20-49
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://izmail.maup.com.ua/assets/files/fedoseev-portfolio-a.pdf

Анотація курсу. Вибірковий освітній компонент «Правові засади менеджменту» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти цілісного розуміння значення права в системі управління та його ролі у забезпеченні законності й обґрунтованості управлінських рішень у сфері господарської діяльності. Курс орієнтований на опанування правових механізмів організації та здійснення управлінської діяльності, а також особливостей реалізації управлінських повноважень суб'єктами господарювання.

У межах курсу особлива увага приділяється аналізу джерел права у сфері управління та господарювання, правового статусу суб'єктів господарювання й органів управління, організаційно-правових форм підприємств, цивільно-правових і договірних засад управління майном та зобов'язаннями, а також корпоративного управління і правового статусу керівника. Окремо розглядаються питання правової відповідальності менеджера, правових ризиків у менеджменті та механізмів їх мінімізації, а також судових і позасудових способів вирішення управлінських і господарських спорів, що сприяє формуванню правової культури та відповідального управлінського мислення.

Предметом вибіркового освітнього компонента «Правові засади менеджменту» є система правових норм, принципів і механізмів, що регулюють управлінську та господарську діяльність суб'єктів господарювання, визначають правові засади прийняття управлінських рішень, організації корпоративного управління, договірних і цивільно-правових відносин, а також вплив права на управлінські, економічні та правові процеси в сучасному бізнес-середовищі.

Метою вивчення освітнього компонента «Правові засади менеджменту» є формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння ролі права в управлінській та господарській діяльності, набуття знань про правові механізми прийняття та реалізації управлінських рішень, а також розвиток здатності застосовувати норми цивільного та господарського права для забезпечення законності, ефективності й мінімізації правових ризиків у діяльності менеджера.

Завдання навчального компонента полягають у формуванні у здобувачів вищої освіти цілісного та системного розуміння правових засад управлінської й господарської діяльності, їх сутності, змісту та значення для забезпечення законності й обґрунтованості управлінських рішень у сучасних організаціях і суб'єктах господарювання. Вивчення дисципліни передбачає засвоєння знань про систему джерел права у сфері управління та господарювання, правовий статус суб'єктів господарювання й органів управління, а також ключові принципи правового регулювання управлінських процесів.

У процесі опанування навчального компонента здобувачі освіти набувають знань про організаційно-правові форми підприємств, цивільно-правові та договірні механізми управління майном і зобов'язаннями, особливості корпоративного управління та правовий статус керівника. Окрема увага зосереджується на питаннях правової відповідальності менеджера, правових наслідках управлінських рішень і ролі права у забезпеченні стабільності, передбачуваності та ефективності управлінської діяльності.

Крім того, вивчення дисципліни спрямоване на формування здатності практично застосовувати правові норми й принципи у професійній управлінській

діяльності, здійснювати оцінювання та мінімізацію правових ризиків, обирати належні судові й позасудові способи захисту прав і законних інтересів, а також на розвиток правової культури, правосвідомості та відповідального управлінського мислення здобувачів вищої освіти з урахуванням сучасних викликів бізнес-середовища.

В результаті вивчення вибіркового освітнього компонента «Правові засади менеджменту» здобувачі повинні:

знати:

- роль і значення права в системі управління та господарської діяльності;
- систему джерел права, що регулюють управлінську та господарську діяльність;
- правовий статус суб'єктів господарювання та органів управління;
- організаційно-правові форми підприємств і особливості їх використання в управлінській практиці;
- цивільно-правові та договірні механізми управління майном і зобов'язаннями;
- основи корпоративного управління та правовий статус керівника;
- види правової відповідальності менеджера та правові наслідки управлінських рішень;
- судові та позасудові способи вирішення управлінських і господарських спорів.

вміти:

- застосовувати норми права при прийнятті та реалізації управлінських рішень;
- аналізувати нормативно-правові акти, що регулюють управлінську діяльність;
- обирати оптимальні організаційно-правові та договірні рішення в управлінській практиці;
- виявляти та оцінювати правові ризики у сфері менеджменту, пропонувати способи їх мінімізації;
- обґрунтовувати управлінські рішення з урахуванням вимог законності;
- використовувати правові механізми захисту прав і законних інтересів у сфері господарської діяльності.

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента «Правові засади менеджменту» базується на фундаменті, закладеному протягом 2–6 семестрів у процесі опанування здобувачами вищої освіти навчальних компонентів «Правознавство», «Теорія організацій», «Менеджмент», «Основи підприємницької діяльності», «Соціальна відповідальність бізнесу».

У межах зазначених дисциплін сформовано базові уявлення про систему права та механізми правового регулювання, сутність і структуру організацій, функції менеджменту, особливості підприємницької діяльності та відповідальність суб'єктів господарювання у сучасному бізнес-середовищі.

Постреквізити. Результати вивчення освітнього компонента «Правові засади менеджменту» є підґрунтям для подальшого опанування здобувачами вищої освіти навчальних компонентів професійної підготовки, зокрема «Стратегічне управління підприємством», «Основи проєктного менеджменту».

Набуті під час вивчення дисципліни знання та вміння щодо правового забезпечення управлінських рішень, цивільно-правових і договірних механізмів

управління, корпоративного управління, правової відповідальності менеджера та мінімізації правових ризиків використовуються у процесі проходження переддипломної практики, виконання кваліфікаційної роботи, а також під час аналізу управлінських ситуацій і розроблення управлінських рішень у межах професійної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	Методи навчання/методи оцінювання
Змістовий модуль 1. Правові механізми управління та відповідальність менеджера		Методи навчання: – освітній процес ґрунтується на поєднанні лекційних і практичних форм навчання. Лекційні заняття проводяться у форматі оглядових і проблемних лекцій, а також лекцій-візуалізацій і спрямовані на формування системного розуміння правових основ управлінської діяльності, правового статусу суб'єктів господарювання, ролі права у прийнятті управлінських рішень та мінімізації правових ризиків у менеджменті. Практичні заняття реалізуються у формі семінарів-дискусій, що передбачають обговорення правових ситуацій у сфері управління та господарської діяльності, аналіз нормативно-правових актів, судової практики, а також розвиток навичок аргументованого правового обґрунтування управлінських рішень; – для формування прикладних і професійних компетентностей застосовуються інтерактивні методи навчання, зокрема аналіз ситуаційних кейсів (case study) з управлінської та господарської практики, мозковий штурм, робота в малих групах, моделювання управлінських і корпоративних ситуацій, а також виконання індивідуальних і групових завдань у межах самостійної роботи здобувачів освіти, спрямованих на оцінювання правових ризиків і вибір оптимальних правових рішень. Методи оцінювання Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою і включає: - поточний контроль: усне опитування, експрес-тестування, розв'язання ситуаційних задач та захист індивідуальних завдань; - модульний контроль: письмова модульна контрольна робота (МКР) після завершення змістовного блоку; - підсумковий контроль: залік (письмова робота з теоретичними завданнями).
Тема 1	Право в системі управління та його роль у прийнятті управлінських рішень	
Тема 2	Система джерел права у сфері управлінської та господарської діяльності	
Тема 3	Правовий статус суб'єктів господарювання та органів управління	
Тема 4	Організаційно-правові форми підприємств і їх значення для менеджменту	
Тема 5	Цивільно-правові засади управління майном і зобов'язаннями	
Тема 6	Договірні відносини як інструмент управлінської діяльності	
Тема 7	Корпоративне управління та правовий статус керівника	
Тема 8	Правова відповідальність менеджера та правові ризики в управлінні	
Тема 9	Правові ризики в менеджменті та механізми їх мінімізації	
Тема 10	Судові та позасудові способи вирішення управлінських і господарських спорів	
Модульна контрольна робота		
Форма контролю залік		

Технічне обладнання та програмне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу з дисципліни «Правові засади менеджменту» передбачає використання навчальних аудиторій, обладнаних сучасними технічними засобами навчання, а також доступ до бібліотечних фондів, у тому числі електронних інформаційних ресурсів, необхідних для опрацювання нормативно-правових актів і навчально-методичних матеріалів.

Для візуалізації навчального матеріалу під час лекційних, практичних і семінарських занять використовується мультимедійне обладнання, зокрема персональні комп'ютери, мультимедійні проєктори та засоби відображення інформації. Виконання практичних і самостійних завдань, підготовка до семінарських занять, аналіз нормативно-правових актів і судової практики забезпечуються доступом до мережі Інтернет, зокрема через бездротове Wi-Fi покриття, а також використанням офіційних електронних правових ресурсів і освітніх платформ.

Форми та методи контролю

Система оцінювання знань здобувачів включає поточний та підсумковий (семестровий) контроль.

Поточне оцінювання здійснюється систематично під час практичних і семінарських занять з метою перевірки рівня засвоєння теоретичних основ, сформованості навичок діагностики та прогнозування, а також уміння застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для моделювання й аналізу даних.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю.

Участь студентів у навчальному процесі реалізується через усні виступи, презентації досліджень, доповіді за результатами розбору кейсів, а також активне залучення до фахових дискусій та мозкових штурмів. Письмова складова роботи охоплює виконання контрольних і тестових завдань, підготовку рефератів та конспектів за матеріалами лекцій і самостійного опрацювання.

Методи поточного контролю.

Методичний інструментарій поточного контролю з дисципліни «Правові засади менеджменту» поєднує усні та письмові форми оцінювання та спрямований на перевірку рівня засвоєння теоретичних знань і сформованості практичних умінь застосування правових норм у управлінській діяльності.

Усний контроль здійснюється у формі фронтальних та індивідуальних опитувань, співбесід, а також активної участі здобувачів вищої освіти у семінарських обговореннях правових аспектів управлінських і господарських ситуацій.

Письмові види робіт передбачають виконання індивідуальних і групових завдань, підготовку коротких письмових відповідей, аналіз нормативно-правових актів і судової практики, виконання ситуаційних (кейс-) завдань, а також підготовку письмових обґрунтувань управлінських рішень з урахуванням вимог законодавства.

Оцінювання також здійснюється на основі спостереження за навчальною активністю здобувачів під час розв'язання управлінських кейсів, перевірки результатів презентацій індивідуальних або групових завдань, а також проведення експрес-тестування з використанням завдань відкритого та закритого типів.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

Теми	Поточний контроль знань						Підсумковий контроль		Загальна кількість балів
	Семінар 1 (Тема 1,2)	Семінар 2 (Тема 3,4)	Семінар 3 (Тема 5)	Семінар 4 (Тема 6,7)	Семінар 5 (Тема 8,9)	Семінар 6 (Тема 10)	Модульна контрольна робота	Залік**	
Робота на семінарському занятті	6	6	6	6	6	6	20	20*	100
Самостійна робота	4	4	4	4	4	4			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Критерії та порядок оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до чинного Положення про оцінювання у закладі вищої освіти.

Модульний контроль проводиться на завершальному занятті змістового модуля у формі письмового тестування.

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (A) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«A» - 18-20 балів;

«B» - 16-17 балів;

«C» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «Правові засади менеджменту» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.

Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування.

Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності.

До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
4	4	3	1-2	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів під час практичних (семінарських) занять, зокрема перевірку засвоєння теоретичного матеріалу на основі усних відповідей, участі в обговореннях, підготовки доповідей, повідомлень і презентацій.

Оцінювання також передбачає виконання індивідуальних та групових завдань, розв'язання ситуаційних кейсів, підготовку письмових робіт за темами самостійного опрацювання, узагальнення навчального матеріалу та формулювання висновків.

Контроль рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється шляхом тестування, виконання письмових контрольних робіт, а також у формі підсумкового контролю. Заохочується підготовка навчально-наукових матеріалів (тез доповідей, коротких оглядів тощо), що сприяє розвитку навичок самостійної навчальної та професійної діяльності.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Успішне опанування освітнього компонента «Правові засади менеджменту» вимагає від здобувачів освіти високої самодисципліни та відповідального ставлення до навчального процесу. Обов'язковими умовами є регулярне відвідування лекційних, семінарських і практичних занять, активна участь в аудиторній роботі, а також своєчасне і якісне виконання всіх видів самостійних та контрольних завдань, передбачених програмою. У разі пропуску занять або отримання незадовільних результатів студент зобов'язаний ліквідувати академічну заборгованість шляхом відпрацювання відповідних тем.

Невіддільною складовою навчання є суворе дотримання норм академічної етики та культури поведінки. Освітній процес базується на принципах академічної доброчесності, що передбачає виключно самостійне виконання всіх письмових робіт, доповідей та презентацій. Будь-які запозичення думок чи текстів інших авторів мають супроводжуватися коректними посиланнями на першоджерела. У межах курсу неприпустимими є будь-які прояви академічної недоброчесності, зокрема плагіат, самоплагіат, фабрикація та фальсифікація даних, списування, обман, хабарництво чи необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (із змін. і допов.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
4. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
5. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>
6. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
8. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-III (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
9. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
10. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
12. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-145>
13. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
14. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV (із змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Основна література:

1. Козирева О. В., Коляда Т. А. Правознавство : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент» для всіх форм навчання. Харків : Вид-во НФаУ, 2020. 160 с.
2. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. Київ : КІП ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. 515 с.
3. Основи підприємництва: Підручник / Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін. ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.

4. Управління корпоративними правами : навчальний посібник / О. Г. Боднарчук, О. І. Боднарчук, М. В. Глух ; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 238 с.

5. Левченко Ю.Г., Слободян В.Я., Задніпряна-Корінна М.Ю., Слободян Н.Я., Данкевич А.Є. Правове регулювання господарської діяльності : Навч. посіб. Київ: НУХТ, 2023. 290 с.

6. Лук'янова Г. Ю. Адміністративне право України: навчальний посібник / Остапенко О. І., Ковалів М. В., Єсімов С. С., Гулак Л. С., Лук'янова Г. Ю., Цьвок М. С., Львів: НУ «Львівська політехніка», 2021. 504 с.

Допоміжна література:

1. Балановська Т.І., Троян А.В. Управління бізнесом: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 401 с.

2. Бігняк О. Похідний позов та корпоративний договір як засоби захисту корпоративних прав : досвід України. *Evropský politický a právní diskurz*. 2018. Sv. 5, vyd. 3. С. 227–236.

3. Бігняк О. В. Правова природа та класифікація форм захисту корпоративних прав. *Підприємництво, господарство і право : науково-практичний господарсько-правовий журнал*. 2018. № 6. С. 6–11.

4. Боровик М. В. Управлінські рішення : конспект лекцій для студентів бакалавріату всіх форм навчання спеціальності 073 Менеджмент / М. В. Боровик; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 81 с.

5. Вербіцька М., Вакіряк В. Теоретико-методологічне обґрунтування сутності і корпоративного спору та особливостей його предметної юрисдикції. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. Вип. 2 (18). С. 111–116.

6. Корпоративне право : навчальний посібник / О. В. Гарагонич, С. М. Грудницька, Л. М. Дорошенко та ін. ; за заг. ред. О. В. Гарагонича, С. М. Грудницької, Л. М. Дорошенко. 2-е вид., випр. і доп. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2018. 400 с.

7. Лаврін О. Позасудовий захист прав суб'єктів господарювання та його значення в сучасних умовах. *Економіка та право*. 2024. № 1. С. 28—38.

8. Проблеми правового регулювання договірних відносин суб'єктів господарювання: монографія / В. М. Адам та ін.; за заг. ред. М. С. Долинської. — Львів: ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2019. 247 с.

9. Степчук А.О. Управлінська діяльність керівника апарату райдержадміністрації: поняття, форми, правове регулювання. *Міжнародний мультидисциплінарний науковий журнал «Мистецтво наукової думки»*. 2019. № 6. Жовтень. С. 23–26.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <https://www.rada.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Верховного Суду <https://supreme.court.gov.ua/supreme>

4. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

<http://www.nbuv.gov.ua>